

EXERCICIS

SUBSTANTIUS

1. Trieu l'opció o opcions adequades per a emplenar els buits de les frases següents.

- La dona que exerceix un consolat és la ...
  1. cònsol
  2. cònsola
  3. consolessa

- Diu que la seua filla és ...
  1. àrbitre
  2. àrbitra

- L'actuació que més li va agradar va ser la de la ...
  1. pallasso
  2. pallassa

- Margarida, ... de Josep.
  1. cònjuge
  2. conjugessa

- L'amfitriona era la sra. ...
  1. ambaixador
  2. ambaixadora
  3. ambaixadriu

- El metge va aconsellar a la ... que no s'escabussara.
  1. bus
  2. busa

- Josepa, ... de Marià.
  1. consort
  2. consorta

- Lluïsa duu un ritme de vida impressionant, és ...
  1. viatjant i comerciant
  2. viatjanta i comerciant
  3. viatjanta i comercianta
  4. viatjant i comercianta

2. Completeu les definicions següents tot considerant la classificació que us proposem.

A. *Femení -A: “ de mida més gran”*

_____ **Sac** més gran del normal, d'uns vuitanta centímetres d'ample.

_____ **Ganivet** gros.

_____ Massa considerable de matèria pètria. (de **roc**).

_____ **Plat** de forma ovalada, generalment més gran que un plat ordinari, en què certs menjars són servits a taula.

_____ **Porró** gran, generalment, de vidre verd, posat dins una cistella.

En seria una excepció:

_____ **Cullera** grossa per a repartir la sopa, un suc, etc. a taula i per a remenar l'olla.

B. *Femení -SCÒPIA: “operació o tècnica d'exploració”*

Masculí -SCOPI: “aparell d'exploració visual”

_____ Aparell òptic destinat a la producció i anàlisi dels **espectres**.

_____ Exploració instrumental de la superfície interna de les cavitats i conductes mitjançant un **endoscopi**.

_____ Aparell per a explorar des de l'exterior la **laringe**.

C. *Femení -ICA: “dona que es dedica a una professió o estudi” / “matèria objecte d'activitat o d'estudi”*

Masculí -IC: únicament “home que es dedica a una professió o estudi”

_____ **1.** Dona que es dedica a la **física** com a professió. **2.** Ciència que estudia els organismes vegetals.

_____ **1.** Dona versada en **botànica**. **2.** Part de la biologia que estudia els organismes vegetals.

_____ Home versat en **matemàtica**.

_____ El qui té coneixements i pràctica especials d'un art o un ofici. (*fem. tècnica*)

3. Trieu l'opció adequada per a cadascuna de les frases següents.

- Diuen que el cinema és ...
  1. el seté **art**
  2. la setena **art**

- El lloc ocupat per un cos de tropes per a una operació militar és ...
  1. el **post**
  2. la **post**

- Feia ... insuportable.
  1. un **pudor**
  2. una **pudor**

- Aquesta nit hi ha ...
  1. mal **mar**
  2. mala **mar**

- No és pas una carpa, es tracta d'...
  1. un **albor**
  2. una **albor**

- ... tan curós no ha donat el vistiplau encara.
  1. Aquell **vista**
  2. Aquella **vista**

4. Classifiqueu els mots següents tot tenint en compte l'esquema anterior.

<i>plebs</i>	<i>galimaties</i>	<i>ens</i>	<i>salvavides</i>
<i>pus</i>	<i>isòsceles</i>	<i>ananàs</i>	<i>bis</i>
<i>alferes</i>	<i>urbs</i>	<i>fons</i>	<i>para-xocs</i>
<i>portaviandes</i>	<i>albatros</i>	<i>penja-robos</i>	
<i>tos</i>	<i>socors</i>	<i>mecenes</i>	
<i>àlies</i>	<i>escuradents</i>	<i>ventafocs</i>	

A . MASCULINS PLANS O ESDRÚIXOLS

_____	_____	_____
_____	_____	_____

B. FEMENINS AGUTS

_____	_____

_____

C. ALGUNS MASCULINS AGUTS

_____

D. COMPOSTOS AMB EL SEGON ELEMENT PLURAL

_____

5. Ompliu els espais buits de les frases següents amb el mot adequat, que heu de triar entre els que us proposem. Seguidament classifiqueu-los segons que siguen de gènere MASCULÍ o FEMENÍ.

tallarines	cataplasma	<i>ratio</i>	síncope	vodka
entreviu	estratagema	esplendor	hematies	aroma
imperdible	potingues	síndrome	esperma	

1. S'adreçaria a Josep i li somriuria per tal d'accentuar la seua indiferència envers Joan, heus ací el seu _____.
2. La _____, en medicina, és una pèrdua sobtada de la consciència.
3. Li encantava aquella _____ de café acabat de fer.
4. L'esdeveniment va ser poc lluït, va tindre molt poca _____.
5. L'entrevistador no va estar encertat amb les preguntes que trià per a aquell _____.
6. Perquè no et caiguen els tirants, posa't una _____.
7. Oblideu-vos d'aquestes _____ i apliqueu-vos un _____ que hi retenga l'escalfor humida.
8. La _____ és una beguda feta de most de creïlla, ségol... i les _____ són tiretes de pasta de farina.
9. Estudia la _____ de creixement de l'empresa.
10. Els glòbuls rojos de la sang són les _____.
11. La SIDA és la _____ d'immunodeficiència adquirida.
12. L'_____ està composta d'espermatozoides i líquid seminal.

6. Observeu i completeu:

Tots aquests mots presenten identitat ortogràfica amb els corresponents castellans, però són de gènere diferent. Així, en valencià

- **SÓN MASCULINS:** 1. “el seu _____” 7. “un _____”
5. “aquell _____”
- **SÓN FEMENINS:** 2. “la _____” 8. “la _____”, “les _____”
3. “aquella _____” 9. “la _____”
4. “poca _____” 10. “les _____”
6. “una _____” 11. “la _____”
7. “aquestes _____” 12. “l’ _____”

7. Forma compostos relacionant les arrels *para-* i *porta-* amb els substantius que cregues adequats per tal de completar la llista de significats que et presentem.

- _____ Aparell de teixit molt resistent que en desplegar-se adopta una forma cupular i permet reduir la velocitat dels descensos o caigudes.
- _____ Màneg per a fixar el tremp de les plomes d'escriure.
- _____ Estri per a protegir de la pluja.
- _____ Làmina transparent disposada a la part davantera de la carrosseria d'un cotxe que protegeix els passatgers de la pluja, del vent...
- _____ Dispositiu destinat a rebre el casquet d'una làmpada a fi de fer-li de suport.
- _____ Cadascuna de les peces que cobreixen parcialment les rodes dels vehicles per evitar els esquitxos.
- _____ Part d'un vehicle destinada a portar l'equipatge.

8. Busqueu en el LOGOGRIF mots compostos valencians que divergeixen amb el castellà quant al NOMBRE.

Cal tenir en compte que un mateix número correspon sempre a la mateixa lletra.

Per resoldre aquest logogrif cal tenir en compte les pistes següents:

Un (C) rep l'encàrrec d'assassinar una jove princesa, de nom (A), que, fugint de la seua madrastra, s'amaga al cor del bosc on viuen set nans minaires.

El mot (D) és una màquina domèstica de rentar plats i el mot (H), un vaixell construït per a obrir en l'aigua gelada un canal lliure que permeta la navegació.

A. _____
10 13 1 5 4 1 5 9 8

- B. _____
4 1 13 17 1 15 9 8
- C. _____
12 8 1 14 18 1 10 3 6 4
- D. _____
14 9 5 2 1 15 13 1 2 6
- E. _____
9 16 19 8 12 1 7 16 18 14 9 6
- F. _____
20 1 14 4 1 15 1 6
- G. _____
12 14 1 2 1 4 9 13
- H. _____
2 14 9 5 4 1 12 9 13
- I. _____
15 14 9 20 6 1 9 6 2 3 15 1

ADJECTIUS

9. Canvieu el gènere dels mots destacats en negreta a les frases següents.

- **Marcel** és **un estudiant pobre**.

- Conta'm el conte **del sastre poruc, covard, benevolent** i **bonàs** que tothom creia **audaç, resolut** i **avar**.

- Mentre **el gos gris** lladrava **soberg**, **el marrà negre** bevia **submís**.

- **Aquell víking** tenia **un serf** que era **rude** quan volia, però **curós** quan calia.

- **El didot** és **andalús**, però **anglòfil**, i és molt **rialler**.

---

10. Canvieu el gènere dels sintagmes següents.

- un diaca esquerp

- una bruixa visigoda

- un perjur marroquí

- un cadell anòmal

- un abellot comú

- un literat pròdig

- un representant erroni

- una veïna dormilega

- una curandera autodidacta
